

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 23Csp/194/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417213907
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Rigáňová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2021:1417213907.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Zuzanou Rigáňovou v spore žalobcu: S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, Bratislava, 27.4.1973, proti žalovanému: VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045, zast. Beňo & partners advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 93, Poprad, IČO: 44 250 029, o určenie neplatnosti zmluvy, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o zaplatenie 3.505,06 eur, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu zamieťa.
- II. Žalovanému sa voči žalobcovi priznáva právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 29.11.2017 sa žalobca domáhal aby súd určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 120146206 zo dňa 20.09.2014 uzavretá medzi žalobcom a pôvodne označeným žalovaným spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35923130, je neplatná, je bezúročná a bez poplatkov a žiadal zaviazať žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 3.505,06 eur.

Vpriebehu konania lustráciou v obchodnom registri súd zistil, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35923130 po začatí konania ku dňu 01.01.2018 zanikla rozdelením a následným zlúčením s nástupníckymi spoločnosťami - Všeobecná úverová banka, a.s. a VÚB Leasing, a.s., pričom všetky práva a povinnosti súvisiace s produktmi QCar a Triangel - splátkový predaj prešli na žalovaného. Súd uznesením č.k. 23Csp 194/2017 - 69 zo dňa 02.09.2020 rozhodol, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom pôvodne označeného žalovaného VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bola dňa 20.09.2014 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 120146206, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver na účel kúpy osobného motorového vozidla I. vo výške 6.412,20 eur. Právne úkony žalovaného pri uzatváraní zmluvy spôsobili vady v zmluve, ktoré spôsobujú jej absolútnu neplatnosť, boli neurčité a nezrozumiteľné, žalobca nemal nikdy vôľu uzavrieť takú zmluvu, ktorej dôsledkom malo byť nezákonné postihnutie jeho majetku a vlastníctva. Dôvodom absolútnej neplatnosti je i nedostatok vážnosti podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Zmluva je vadná pre nespočetné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok, v rozpore so zákonom a prieči sa dobrým mravom, je tak neplatná od počiatku. Občiansky zákonník špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, pričom §53 ods. 4 OZ neprijateľné podmienky klasifikuje ako neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s

dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúknutý tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Dodávateľ by mal špecifikovať podmienky v spotrebiteľských zmluvách v súlade s dobrými mravmi, nakoľko spotrebiteľ má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Podľa zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely jeho splatenia, ďalej RPMN a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predmetnej zmluve absentuje jednoznačný výklad k ročnej úrokovej sadzbe, RPMN, ktoré sa nelíšia, takéto určenie je nezmysel, taktiež v zmluve nie sú vyčíslené celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V zmluve je uvedená len jednotná suma splátka bez rozlíšenia, čím uvedený nedostatok spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Zmluva uvádza len údaj o výške mesačnej splátky vrátane úrokov 190,14 eur, vyčíslené úroky predstavujú značnú nerovnováhu v zmluvnom vzťahu z postavenia klienta ako spotrebiteľa.

Nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala zákonné náležitosti a považuje sa tak za bezúročnú a bez poplatkov, žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný vzhľadom na uvedené skutočnosti vystavil žalobcu hrubo nemorálnych a zneužívajúcich zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, neprijateľné a nekalé podmienky svojim obsahom ako aj účelom odporujú zákonu a zmluva sa ako celok prieči dobrým mravom. Návrh vyúčtovania pri predčasnom splatení predmetného úveru uvádza sumu 6.159,62 eur, ktorá nebola žalobcom zaplatená, následne bol žalobcovi predmet lízingu odobratý a vydražený za výťažok 6.300 eur, čím žalobca považoval vec za vybavenú. V prehľade o splátkach mu veriteľ vyčíslił zostatok 1.131,26 eur, žalobca nevie z čoho pozostáva, nakoľko sú nezrozumiteľne uvedené iné predpisy. Žalobca toto konanie veriteľa považuje za vydieranie a zastrašovanie jeho osoby, nakoľko nevie z čoho pozostávajú čiastky, ktoré veriteľ žiada zaplatiť. Žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 6.124,20 eur, zaplatil 9.917,26 eur, rozdiel vo výške 3.505,26 eur je bezdôvodným obohatením.

3. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť. Žalobca svoju povinnosť nesplnil a neuhradil ani poskytnutú istinu, zaplatil len desať splátok, úver riadne nesplácal, preto ani v prípade určenia neplatnosti zmluvy, prípadne určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nemôže žalobcovi vzniknúť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Na určovacej žalobe musí mať každý žalobca naliehavý právny záujem. V určitých prípadoch tento musí žalobca preukázať, v určitých prípadoch nie, o jeho existencii však nemôže byť pochyb, nakoľko účelom civilného súdneho konania je ochrana konkrétneho individuálneho práva konkrétnych právnických a fyzických osôb. Je to zásadný rozdiel medzi civilným súdnym konaním a správny konaním, kde predmetom správneho konania môže byť aj prevencia porušovania práva, prípadne sa nemusí týkať konkrétnych individualizovaných osôb, prípadne môže začať z úradnej povinnosti, čo v civilnom súdnom konaní možné nie je. Vzhľadom na uvedené nie je žiadny právny záujem na vedení samostatného konania o určení bezúročnosti úveru.

Čo sa týka tvrdení žalobcu súvisiacich s absenciou rozlíšenia splátok, výkladu k ročnej úrokovej sadzbe, RPMN a absencie vyčíslenia celkových nákladov spotrebiteľa, žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že v zmluve sa preukázateľne nachádza rozdelenie splátky na istinu a úrok a to v splátkovom kalendári, tento žalobca vlastnoručne podpísal. Táto otázka je definitívne vyriešená rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu a z dôvodu princípu procesnej právnej istoty nie je prípustné rozhodovať v tejto otázke opačne.

Žalovaný je názoru, že pokiaľ predmetné ustanovenie zákona uvádza pojmy ako výška, alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Výklad žalobcu, že v zmluve je potrebné uvádzať samostatne výšku, počet a termíny splátok istiny, samostatne výšku, počet a termíny splátok úrokov a samostatne výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov, je nesprávny. V čase podpisu zmluvy o úvere zákon nevyžadoval samostatné rozpisovanie výška, počtu a termínu splatnosti úrokov, istiny, nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené

jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky a poplatky uhradili v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok.

Taktiež je žalovaný názoru, že výška úrokovej sadzby bola dojednaná s platnou právnou úpravou, žalovaný od žalobcu nežiadal žiadne ďalšie poplatky nad rámec úrokovej sadzby, výška odplaty je v súlade s nariadením vlády č. 141/2014 Z.z., ktorým sa novelizuje nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.

V čase uzatvorenia zmluvy bola priemerná RPMN novoposkytnutých spotrebiteľských úverov vo výške 24,62%, čo znamená, že pri aplikácii príslušných ustanovení nariadenia vlády najvyššia prípustná odplata pri takej finančnej službe bola vo výške 49,24 %, neprevyšovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty a nemôže tak byť v rozpore s dobrými mravmi. Čo sa týka absencie jednoznačného výkladu k RPMN, všetky predpoklady pre výpočet, ktoré sú doplnené do vzorca RPMN sú uvedené v zmluve v článku - spôsob financovania a v štandardných európskych informáciách, ktoré žalobca vlastnoručne podpísal.

4. Súd príslušný na konanie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi navrhnutými stranami sporu - žiadosťou o uzatvorenie zmluvy, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, štandardnými európskymi informáciami, kúpnu zmluvou, prílohou kúpnej zmluvy, daňovým dokladom, príjmovým pokladničným dokladom, zmluvou o zriadení záložného práva, potvrdením o registrácii v Notárskom centrálnom registri záložných práv, návrhom vyúčtovania, oznámením o spoločnej dražbe, zápisnicou o priebehu spoločnej dražby, prehľadom splátok a úhrad, informáciami o finančnom sprostredkovaní a mal preukázané nasledovné skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o veci:

5. Žalobca s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 uzatvorili dňa 20.09.2014 zmluvu č. 120146206 o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 6.412,20 eur na kúpu osobného motorového vozidla. Zmluvné strany v časti zmluvy označenej ako - Spôsob financovania dohodli, že žalobca bude úver splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 190,14 eur počnúc od 05.10.2014, kedy dohodli prvú splátku, termín konečnej splatnosti dohodli v mesiaci september 2019, žalobca sa zaviazal uhrádzať pravidelne mesačné splátky vždy 5. deň v mesiaci, zaviazal sa zaplatiť celkovú čiastku 11.408,40 eur. Zmluvné strany zároveň dohodli ročnú úrokovú sadzbu vo výške 28,72%, RPMN v rovnakej výške 28,72 % a dohodli priemernú hodnotu RPMN 24,62 %. Predpoklady pre výpočet RPMN boli doplnené do vzorca podľa vzoru uvedeného v časti - Spoločné ustanovenia, údaje pre výpočet sú označené príslušným písmenom zo vzorca. Súčasťou zmluvy je splátkový kalendár, ktorý obsahuje dátum splatnosti 60 splátok, ku každému dátumu splatnosti je priradený príslušný zostatok úveru až do konečnej splatnosti dňa 05.09.2019, každá splátka je špecifikovaná výškou istiny a výškou úroku. Žalobca zaplatil celkovo 9.917,26 eur, nakoľko zmluvné povinnosti neplnil riadne, predmet lízingu mu bol odobratý a následne sa uskutočnila dražba vozidla, ktoré bolo vydražené za výťažok vo výške 6.300 eur.

6. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

7. Podľa § 52 odsek 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (20.09.2014), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa ust. § 53 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

9. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

13. Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

17. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

18. Podľa § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

20. Podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z. z., ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

21. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, leseň, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

22. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

23. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z. z. Na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, 2a) naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.“

24. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z. z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

25. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca ako spotrebiteľ uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 6.412,20 eur. Po právnej stránke súd zmluvný vzťah posúdil v súlade s právnou úpravou platnou v čase uzavretia zmluvy, t.j. 20.09.2014. Predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o štandardnú formulárovú zmluvu, pričom základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené na predtlačení formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy, alebo jej zmeny. Predmetom spotrebiteľských zmlúv je najmä dodanie tovaru, vykonanie služby, prípadne ich kombinácia, úver poskytnutý žalobcovi túto charakteristiku spĺňa.

29. Súd po posúdení podstatných skutkových tvrdení strán a po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k názoru, že žalobe nie je možné priznať úspech v celom jej rozsahu, pričom sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že na predmetnom určení nie je daný naliehavý právny záujem, avšak len vo vzťahu k časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

30. Aby súd mohol určovacej žalobe vyhovieť, žalobca musí v zmysle cit. ust. §-u 137 písm. c) C.s.p. preukázať, že má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. V prípade možnosti žalovať priamo na splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych žalôb (vid'. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 112/2004).

31. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý, pričom posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Žalobca je potom povinný tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je tam, kde je stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami sporu je sporný, je tu ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu a tento nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, pričom jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu.

32. Naliehavý právny záujem pri určovacích žalobách musí súd skúmať so zreteľom na okolnosti prípadu, predovšetkým na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečným zmyslom navrhovaného rozhodnutia. Žaloba o určenie spravidla nemá opodstatnenie vtedy, ak požadované určenie je len povahou predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu právo je alebo nie je, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Naliehavý právny záujem je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. To znamená, že u žalobcu musí ísť buď o právny vzťah či právo existujúce, alebo o takú procesnú či hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme.

33. Pri skúmaní naliehavého právneho záujmu súd taktiež posudzuje, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva ďalšie konanie. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí teda na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, a na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Vznik právneho záujmu žalobcu na určení predpokladá správanie žalovaného nasvedčujúce jeho úmysel porušiť právo žalobcu, alebo spôsobiť mu ujmu na jeho právnom postavení. Ak žalobca svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení nepreukáže a nevysvetlí (neosvedčí), predstavuje nedostatok naliehavého právneho záujmu samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovacia žaloba nemôže obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby.

34. Vychádzajúc z uvedeného je podstatné, či by výrok rozhodnutia vo veci určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal za následok zmenu práv a povinností žalobcu v hmotnoprávnych vzťahoch, a to za predpokladu, že v danom čase nemôže svoje právo uplatňovať podľa § 137 písm. a) C.s.p. Nakoľko po uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere už medzi zmluvnými stranami došlo k vzájomnému plneniu, je nesporné, že určením neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa právne postavenie žalobcu nezmení, predmetná žaloba nepredstavuje vyriešenie spornosti zmluvného vzťahu. Namiesto je v danom prípade žaloba na splnenie povinnosti, pričom žalobca tento nárok voči žalovanému aj uplatnil ďalším navrhovaným výrokom, ktorým sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, kde súd platnosť, resp. neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere rieši ako predbežnú otázku. Z uvedených dôvodov súd žalobu v časti určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol.

35. Vo vzťahu k časti žaloby, ktorou žalobca žiadal určiť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov, je súd názoru, že takáto žaloba nie určovacou žalobou v zmysle § 137 ods.1 písm. c) C.s.p., nakoľko je osobitným druhom žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa ochrany svojho práva pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, má podklad v osobitných predpisoch, t.j.

§53 ods. 1,4,5 a §53a Občianskeho zákonníka, §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. V prípade takejto žaloby preto nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

36. Po vykonaní dokazovanie v súvislosti s určením, že úver je bezúročný a bez poplatkov, dospel súd k názoru a stotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že žalobca v konaní nepreukázal absenciu zákonom stanovených náležitostí zmluvy, z ktorého dôvodu sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rozpis splátok, ich výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú nesporne obsahom splátkového kalendára, ktorý je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo146/2017 zo dňa 22.02.2018 vyslovil, že „ v zmluvách podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie §9 ods. 2 písm. k) uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa... pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.“

37. Čo sa týka výšky úrokovej sadzby, rovnako ako žalovaný aj súd je názoru, že bola dojednaná v súlade s platnou právnou úpravou, v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z. z., ako vykonávacieho predpisu, na základe ktorého odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere, alebo pôžičke ročne. Podľa §1 ods. 4 na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného v čase uzavretia predmetnej zmluvy, t.j. 20.09.2014, priemerná RPMN novoposkytnutých spotrebiteľských úverov bola stanovená vo výške 24,62 %, najvyššia prípustná odplata pri poskytovaní finančných služieb tak bola 49,24 %. V predmetnom prípade dojednaná odplata, zhodná s úrokovou sadzbou neprevyšovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty, stanovenú vykonávacím predpisom. Vo vzťahu k žalobcom namietanej absencii jednoznačného výkladu k RPMN, súd uvádza, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet, uvedené sú aj v štandardných európskych informáciách, ktoré sú prílohou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalobca skutočnosť, že s nimi bol oboznámený potvrdil svojim podpisom.

38. S poukazom na zistené skutočnosti je súd názoru, že nakoľko zmluva obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti , žalobe v časti určenia, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov nebolo možné vyhovieť. Vzhľadom na tento záver, súd zamietol žalobu aj v časti, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko skutočnosť, že úver nie je bez úrokov a bez poplatkov nezakladá žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 3.505,06 eur titulom úhrad dohodnutých splátok pozostávajúcich okrem istiny poskytnutého úveru aj z dohodnutého úroku, ako odplaty za poskytnutie finančných prostriedkov. V rámci posúdenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je súd vo vzťahu k platnosti zmluvy o úvere, ktorú rieši ako predbežnú otázku, názoru, že dôvody neplatnosti uvádzané žalobcom neobstoja, nakoľko predmetná zmluva neobsahuje žiadne vady, ktoré by mohli spôsobiť jej absolútnu neplatnosť. Uzatvoreniu predmetnej zmluvy predchádzala žiadosť žalobcu o uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, žiadosť obsahuje návrh spôsobu financovania budúceho úveru, žalobca svojim podpisom potvrdil, že sa s návrhom oboznámil, rovnako ako aj s prílohami návrhu a s obsahom informácií o finančnom sprostredkovaní, listiny mu boli doručené a tieto prevzal , podpisom zároveň potvrdil, že porozumel charakteru a rizikám finančnej služby a zodpovedne prijal rozhodnutie týkajúce sa finančnej služby a že bol dostatočne a podrobne informovaný o podmienkach a charaktere zmluvy o poskytnutí úveru, ako aj o prípadných rizikách z nej vyplývajúcich. Až na základe žiadosti bola následne medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 120146206, v ktorej zmluvné strany dohodli spôsob financovania úveru za podmienok totožných s návrhom zmluvy. Nie je tak pravdou, že žalobca nemal nikdy vôľu zmluvu o spotrebiteľskom úvere s danými podmienkami uzavrieť, pred uzatvorením zmluvy mal vedomosť o zmluvných podmienkach, s ktorými v celom rozsahu súhlasil. Rovnako nie je splnená ani podmienka nedostatku vážnosti zakladajúca tiež absolútnu neplatnosť právneho úkonu, nakoľko zmluva neobsahuje

neprijateľné zmluvné podmienky, ako už bolo uvedené , nebola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok, v rozpore so zákonom a neprieči sa dobrým mravom.

39. Súd zároveň uvádza, že je pravdou, že určovacie petity žaloby sa vzájomne vylučujú ako tvrdil žalovaný, vzhľadom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu je však nadbytočné sa touto skutočnosťou zaoberať.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §-u 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal plný úspech vo veci priznal náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ust. §-u 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV, písomne v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) a náležitosti odvolania podľa § 363 C.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 C.s.p.):

neboli splnené procesné podmienky,

a) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.